

# NFC – Weg ermee!?

Eind vorig jaar heb ik op mijn kantoor, in samenwerking met Hein van Baalen van European Franchise Consultants, met een tiental ondernemers gediscussieerd over de voor- en nadelen van de in 2016 verschenen Nederlandse Franchise Code (NFC) voor franchisegevers en franchisenemers en het voornemen van Minister Kamp om deze Code aan marktpartijen op te leggen door middel van wetgeving. Ik schreef ook over de NFC in mijn column in het november-nummer van Pompshop.

Voorafgaand aan de rondetafeldiscussie heb ik een inleiding gehouden over het huidige juridische kader van franchise in Nederland. Het viel mij op dat tenminste de helft van de aanwezigen (allen met aandacht voor franchise of zelf actief daarin) niet van de NFC afwist. De NFC is immers al enige tijd een 'ding' binnen de Nederlandse Franchise Vereniging (NFV), de vereniging van franchisegevers, en het Vakcentrum Levensmiddelen (vereniging van franchisenemers in de levensmiddelenbranche). Bij het gros van de ondernemers bleek hij toch onbekend. Een minderheid kende hem goed, en had kritiek op de inhoud.

De NFC is – zo is ook duidelijk vermeld in de toelichting – bedoeld als zelfregulering. De toelichting vermeldt ook dat de code tot stand is gekomen "na overleg" tussen vertegenwoordigers van franchisegevers en franchisenemers. Er staat dus niet dat de NFC door alle betrokken partijen wordt gedragen. Dat is ook niet zo, en daar zit het probleem. Terwijl de NFC (weer volgens de toelichting) was bedoeld om te bewerkstelligen "dat de belangen van zowel franchisenemers als franchisegevers in het kader van hun onderlinge samenwerking evenwichtig worden behartigd", menen de meeste franchisegevers dat de NFC is doorgeslagen in de richting van de bescherming van de franchisenemer. De NFC is dan ook in de periode van zijn lancering in februari 2016 tot nu nauwelijks van toepassing verklaard op franchiserelaties.

De opstellers van de NFC (waaronder vertegenwoordigers van het Ministerie van EZ) beschikken over een goede lobby, en hebben de politiek weten te interesseren "de NFC in wetgeving te verankeren". Minister Kamp heeft verschillende keren aangegeven dat hij dit gaat doen.

Deze mededeling riep bij mij, maar ook bij de aanwezigen vragen op. Hoe gaat deze verankering plaatsvinden? Volgens de berichten van EZ is het de bedoeling om een nieuw onderdeel aan Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (BW) toe te voegen en daarin via een AMvB (koninklijk besluit) "een versie van de NFC" van toepassing te verklaren. Het is dus niet gezegd dat dit de nu voorliggende versie is.

Ik voorzie een boel (interessante!) juridische problemen als dit inderdaad zo wordt uitgevoerd. De NFC is immers geschreven als een gedragscode, en veel van de normen zijn niet heel concreet opgeschreven. Het maken van een wet is een vak apart. En hoe (en door wie) worden de regels van de NFC gehandhaafd? En welke consequenties heeft het als partijen een afspraak maken die strijdig is met de NFC? Dat de toelichtingen bij de artikelen in veel gevallen verder gaan dan een toelichting, maakt het er niet duidelijker op: zij lijken zelf ook regels te bevatten. Wat geldt er dan? En hoe wordt de samenloop met andere (dwingendrechtelijke) regelingen geregeld? Een franchisenemer die ook huurder is van middenstandsbedrijfsruimte wordt bijvoorbeeld al beschermd door de regels van de artikelen 290 e.v. van Boek 7 BW. Als deze (huur-) bescherming komt te vervallen, zal de franchisenemer niet zijn geholpen.

Hein van Baalen, consultant in franchising, lanceerde de stelling dat de NFC tot minder franchising zou leiden in plaats van tot meer of betere franchising: bedrijven zullen eerder voor een andere ondernemingsvorm kiezen (bij voorbeeld: filialen) als zij bij franchising aan meer regels gebonden zullen zijn.

Al met al waren er tijdens de rondetafelbijeenkomst geen uitgesproken voorstanders voor de NFC te vinden. Ik ben dan ook erg benieuwd naar de consultatieversie van het wetsvoorstel, die (volgens eerdere uitspraken van EZ) op korte termijn bekend zal worden gemaakt op [www.internetconsultatie.nl](http://www.internetconsultatie.nl). Via deze website kan commentaar worden geleverd op het voorstel. Ik ga dat zeker doen. U ook?

P.S. Bij het inleveren van dit artikel in januari was de consultatieversie nog niet gepubliceerd. Mogelijk is dat bij verschijning van dit nummer inmiddels wel het geval.

